

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

Mesečni prilog »Sokolska Prosveta«

God. III. - Broj 41

Ljubljana,
13 oktobra
1932

Izlazi svakog četvrtka • Godišnja pretplata 50 Din • Uredništvo nalazi se u Učiteljskoj tiskari, Frančiškanska ulica 6, telefon broj 2177, uprava u Narodnom domu, telefon broj 2543 - Ljubljana • Račun poštanske štedionice broj 12.943 • Oglasi po ceniku • Rukopisi se ne vraćaju

O dvadesetgodišnjici balkanskog rata

Po nastupu vladanja kralja Petra I 1903 počelo je novo doba u istoriji Srba i svih južnih Slovena. To su dobro osetila sva narodnim duhom prožeta srca s ove i s one strane Drine i Save. Odmah u početku svoje vladavine kralj Petar imao je u osnovi dvostruki nacrt, koji je htio da privede u delo i koji je smatrao svojim životnim ciljem. Hteo je najpre da oslobodi sve Srbe, koji su još stenjali pod turskim jarmom i da proširi Srbiju do njenih nacionalnih granica, zatim privući na saradnju također i ostale južne Slovene i dati im slobodu u vlastitoj narodnoj državi.

Ipak političke prilike za junačkog unuka slavnog Karadorda nisu bile povoljne. Velike teškoće ukazivale su se tada u nutarnjoj i vanjskoj politici. A značajno je za njegovu veličinu, da se toga nije ustrašio, već da je preko njih s najvećom samosvešću kročio svome postavljenom cilju.

U Srbiji vladali su pred Petrom I oba Obrenovića, Milan i Aleksandar. Njihova vlada ne spada među srećne dane srpskog naroda. Apsolutizam i proganjanje slobodomislićih Srba glavna su obeležja njihova doba. Pored toga, Srbija se je potpuno oslonila na susednu Austriju i nesrećna trgovinska pogodba, koja je s njom bila sklopljena, donela je Srbiji gospodarsko propadanje. Takovo postupanje izazvalo je u državi nezadovoljstvo i narod je dao oduška svojoj srdžbi krvavim ottranjenjem poslednjega Obrenovića. Ipak je taj režim imao i svojih pristaša i svi ti naravno bili su protivni novome kursu, koji je zaveo kralj Petar. Istom njegove reforme morale su da pokažu uspehe i da otstrane nepoverenje prema njegovim uredbama. Ipak je kralj Petar odmah u početku svoje vladavine pokazao toliko dobre volje i vere u srećnu budućnost svoje države i svoga naroda, da je osećaj nesigurnosti uskoro iščezao iz duša njegovih podanika.

Još teža je bila vanjska situacija Srbije. Okolišana od samih neprijatelja i protivnika, bila je skoro izolirana u Evropi. Na zapadu imala je suseda Austro-Ugarsku, koja je zajednički s Nemačkom gradila svoj most prema istoku. Zato im je Srbija bila pogodan stup njihovog »Dranga nach Osten« sve dok se je klanjala svojim velikim susedima i bila poslušni vazal njihovog imperijalizma. Kada je pak zavladao Petar I, počevši se odalečivati od obiju centralnih vevlasti te približavati se matuški Rusiji, nije više Srbija nalazila milosti u Berlinu ni u Beču. Mala, poslušna Srbija, upravljana po željama zapada, mogla je da bude u prijateljskim vezama s mogućnicima u Austriji i u Nemačkoj, i zato je kada je ustremila za svojom samostalnošću morala da oseti sav bes od strane svojih velikih suseda.

Pa također i odnosi prema Rusiji nisu bili prijateljski. Oba poslednja Obrenovića previše su se javno oslanjali na zapadne susede, što dakako Rusiji nije moglo da bude ugodno. Ona Rusija, koja je Srbima pomagala u svim njihovim oslobodilačkim borbama, koja im je konačno pomogla da odrinskim mirom izvojuju samostalnost, bila je odgurnuta i zaboravljena za ljubav Austriji. Za svu svoju poštovnost pobrala je toliko nezahvalnosti, da se je od Srbije potpuno odmaknula i povukla svoju prijateljsku ruku.

Kada je stupio na presto kralj Petar, do kraja je izmenio vanjsku orijentaciju svoje države, ali su u Petrogradu ipak bili oprezni i nisu hteli odmah da poveruju u iskrenost njegovih namera.

Podjednako je bio nepovoljan položaj i na Balkanu samom. Sa susednom Crnom Gorom kralj Petar u početku nije bio u najboljim odnosima. I previše je bio znan njegov iskreni i jasni program o saradnji južnih Slovena. Oficijelna Crna Gora skupa s knezom gledala je na taj pokret vrlo po strani, iako je za nj omladina bila oduševljena. Usklici »Živeo jugoslovenski kralj!«, s kojima je slovenska omladina već u Beču dočekala kralja Petra, nisu naišli kod Nikite na najbolji odjek; jer ako se ispuni san srpskog Sokola, onda će Balkan biti jedna

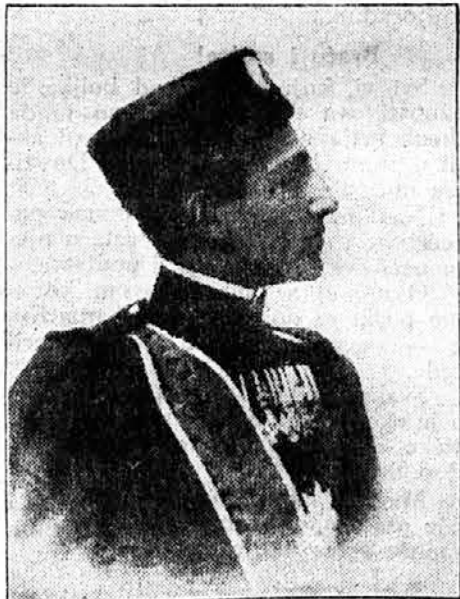
država s jednim kraljem, a taj kralj biće Petar Karadorđević.

Iako kralj Petar sam nije dao nikada povoda za takove zaključke, ipak ih nije mogao da prepriči i stoga je razumljivo nepoverenje na crnogorskom dvoru prema njegovom dalekosežnom nacrtu. Neprijateljstvo je išlo

Iz doba balkanskog rata:

Kralj Petar I

Prestolonaslednik Aleksandar

tako daleko, da su 1905 godine otkrili na Cetinju čak i zarutu, koja da je bila naparena protiv kneza i samostalnosti Crne Gore, ali koja se je pak u stvari pokazala kao puko nisko podmetanje.

S bugarskom pak bila je Srbija u neprijateljstvu već od nesrećnog bratoubilačkog rata 1885 godine, koji je započeo Milan na pobudu Beča, te kao austrijski štitonoša vadio iz vatre kstenje za bečku i budimpeštansku gospodu. Naravno, povećanje Bugarske, koja je bila ruska štitičnica, nije bilo u prilog »Dranga nach Osten«, jer je Bugarska, kao povećana Rusija na Egejskom Moru, rusila most prema Indiji. Zato su i nahuškali Milana, tobo-

Iz borbe kod Kumanova: srpske granate uništavaju turske baterije

že da je u opasnosti ravnoteže na Balkanu, ako Bugarska dobije slobodan izlaz na more, i Milan je ubrzo navalio na svoju istočnu susedu. Posledice toga žalosnoga i nepromišljenoga koraka morao je da oseti također i kralj Petar, i to tim više, jer je tada vladao u Bugarskoj vladar nemačko-nacionalnih načela.

Također i odnošaji prema Grčkoj nisu bili najbolji. Pre svega je nedostajala krvna veza, veza Slovenstva, koja bi kao najmoćnija mogla da združiti oba suseda. Pored toga bi povećana Srbija, koja bi gravitirala po naravnom putu reke Vardara na slovenski Solun, morala da kod Grka uzbuđi nepoverenje. I da je Mačedonija s izlazom na Egejsko More davna srpska želja, toga su u Ateni bili dobro svesni, jer je izlaz Srbije na Jadran radi terenskih teškoća bio samo od sekundarnog značaja. Solun s delom zaleda pak bio je također u grčkom programu. Zato je i razumljivo, da Grčka nije mogla da stupi u Savez sa Srbijom bez prethodnog sporazuma. Istom tada, kada je došlo do kompromisa i kada se je Srbija zadovoljila traženjem Drača te slobodnom prijateljskom sauporabom Soluna, Grčka je dala svoj pristanak te stupila u balkanski savez.

Unatoč svih tih teškoća i skoro nepremostivih zapreka, kralj Petar je započeo svojom akcijom, koja mu je u kratkih osam godina potpuno uspešla. Najpre je potražio prijateljske veze s Rusijom, osiguravši za slučaj konflikta na Balkanu njenu pomoć. Nato je s krajnom oprežnošću i iskrenošću raspršio sve magle, koje su ležale med Srbijom i ostalim balkanskim susedima. Predočio im je sve grozote turske vladavine u kršćanskim zemljama balkanskog poluotoka te svu sreću te bedne raje, kada se nade u svojim narodnim državama. Pored toga, i doba je bilo povoljno, jer je Tursku ponovno zahvatila poštena »boletica«. Omladina naime nije bila zadovoljna sa starokovnim turskim režimom i stoga su se spremali usudni događaji. I godine 1908 uistinu plane mladoturska revolucija, i Turska se i onako oslabljena jedva još održala na životu. Bugari, Crnogorci i Grci odmah su se pridružili Srbiji, i kralju Petru pošlo je za rukom da ostvari prvi deo svoga nacerta. Zaključen je bio balkanski savez, koji je već u jeseni godine 1912 navestio Turskoj rat.

Balkanski rat je čitav niz junaštva balkanskih saveznika, naročito pak srpske vojske. Nad dobro organizovanim turskom vojskom, koju su oborili Nemci i vodili njihovi oficiri, balkanski saveznici izvojevali su tako sjajne pobeđe, kako ih malo pamti svetska istorija. Iz Kumanova i Mačedonije odagnaše Srbi hametom potučene Turke; Crnogorci zauzeše svu zemlju do Skadra; Grci pak velik deo Albanije, a Bugari prodrže do Odrina i Cataldže. Koliko je tu bilo junaštva od celih odeljenja i pojedinaca, od zapovednika pa do najnižeg vojnika, koje je tada video krvavi Balkan! I među svima njima, kročio je samosvestan, pun vere u svoje ideje i mačeve svojih boraca, kralj Oslobodilac, inicijator i pobednik.

Time je bio ostvaren tek prvi deo njegovog programa. Njegovo oko je uvek gledalo tamo preko, gde su čekali kršni Bosanci i Hercegovci, gde se nadvijalo plavetno nebo nad sinjim Jadranom, tamo, gde se leljalo zlatno žito po prostranim poljima bogate Vojvodine. Pa uz ubave krajeve Save i Drave, uspinjao se je njegov pogled tamo na snežne vrhove gora, koje pod

nebo strše, tamo, gde je životario i znorio se za tuđina najmladi među braćom...

I narod je razumeo neme pozdrave svoga vođe i čekao je čas, kada će Beli orac raširiti svoja krila i objumiti s njima sav taj svet, koji je Bog stvorio kao slobodnu zemlju, a kojoj je pak nametnuo kao iskušenje teško vekovno ropstvo.

Sve više su se gomilali tmasti oblaci na političkom nebu Evrope i počele su već da bleskaju prve munje. Dan nesreće srpskoga naroda nadošao je kao dan osvete i oslobodenja. Slava vam, mučeničke kosti Principove, koje ste nosile celoga muža unatoč mladosti njegovih leta!

Teška iskušenja još su snasla južne Slovene tokom četiriju godina svetskoga rata, ali je konačno, iako iscrpljena i desetkovana, srpska vojska pod vodstvom Sokola Aleksandra Karadorđevića zadivila svet, pruživši dokaz najvećeg herojstva. Sivi soko široko je raskrilo svoja krila i prekrio s njima jugoslovensku zemlju, da je prvašnji rob odahnuvši sklonuo svoju

glavu pod njegovo sigurno skrovište. Sa suzama u očima stari prokušani junaci i mladi nadolazeći borci zablago-dariše svemogućem Usudu, što im je dosudio da dožive najlepše dane njihovog života. Tako je kralj Petar s voljom i verom u pobedu postigao to, što se je pred godinama činilo nemogućem.

Sezajući sada svojim sećanjem u prošlost, u doba, kada je pred dvadeset godina prasak prve puške u balkanskom ratu bio tek početak krvave tragedije, koju je morao da proživi naš narod, da u njenom poslednjem činu ugleda apoteozovsko uskrnuće svoje slobode i svoga ujedinjenja — Jugoslaviju — i jugoslovensko Sokolstvo pripaljuje voštanicu svim tadašnjim i poznijim, znanim i nezanimim, Sokolima-herojima i svim mučeničkim žrtvama, koji položise svoje živote u ovo današnje, naše vebno zdanje, klanjajući se njihovim senama i svom prvom blagopočivšem narodnom kralju Petru I Velikom Oslobodiocu!

Dr. Rudolf Kropivnik, Ljubljana.

Dr. Janez Ev. Krek

Povodom 15 godišnjice njegove smrti

Dne 8 okt. pred 15 godina umro je dr. Janez Ev. Krek*, jedan od najvećih širitelja i propovednika slovenačke misli u jugoslovenskom smeru, neustrašivi borac za narodne ideale, koji se nije bojao da progovori reč za domaću stvar također ni na najvišem mestu.

Dr. Janez Ev. Krek

Njegov pogreb** bio je prava manifestacija jugosloven. misli. Njegova oporuka postala je geslom u borbi za slobodu: »Vi svi, koji ste seme iskrvavljenog naroda, mislite samo jedno: kako ćete združeni svim svojim silama, svim svojim sposobnostima, svom svojom ljubavlju i svim svojim srećmoći da se posvetite našoj jugoslovenskoj državi, za njen procvat i kulturno blagostanje.«

Krekov narodni program dozrevao je zapravo još iz mladenačkih godina. Upoznavajući se sa silnim patnjama balkanskih kršćana pod vlašću polumesece, dolazio je do uverenja, da Turke treba isterati iz Evrope i na njihovo mesto podignuti državu samostalnih Jugoslovena. Ispocetka je mislio samo na ujedinjenje podjarmljenih balkanskih slovenskih plemena, ali se uskoro uverio, da i austrijski Jugosloveni također nisu jednakopravni

članovi u sklopu naroda monarhije, jer su razdvojeni na upravne jedinice, koje su posvuda stenjale pod austrijskom ili mađarskom vlašću. I tako mu je u zreljim godinama bila prva misao borba za jednakopravnost austrijskih Jugoslovena, jer je bio uveren, da bi pitanje o ujedinjenju svih Jugoslovena u jednu državu postalo odmah aktuelno, kada bi se pružila mogućnost samostalnog političkog života bar jednome njihovom delu. Mislio je naime tada, da će austrijski Jugosloveni privući sebi ostalu balkansku braću, jer je držao, da će u Austriji biti mnogo bolji uslovi za razvoj nove države, te da bi na taj način bila Austrija sa svojom strarijom, zapadnom kulturom pozvanija da ukaže put susednim narodima, koji se radi turskog petvekovnog gospodstva nisu uopće mogli da razviju. Ali Austrija za te ideje nije imala nikakova smisla. Put je dakle vodio u Beograd, ali — nije bio kratak.

Trebalo je rešavati probleme, koje je zaplela istorija vekova. Trebali su stoga da nadodu veliki istorijski događaji. Balkanski rat je rat 1912 pospešio. Krek se je tada odlučno zauzeo za prava balkanskih naroda, koji su se tada nalazili u borbi, i oštro je nastupao protiv austrijskih namera i ciljeva. Konačni odgovor pak na pitanje o ujedinjenju južnog Slovenstva doneo je svetski rat. Majska deklaracija 1917 godine bila je osnova za daljnji rad. Te godine Krek je napisao: »Zapamti, Sloveno, Srbine i Hrvat, da si sin jednog slovenskog naroda na jugu Evrope, i da ti svest o toj jednakosti ne može niko da uzme, ako sam to ne daš da ti uzmu. Zapamti: malen si, a separatizam bivaš još manji, i taj separatizam ti je zapreka kulturnom i gospodarskom razmahu u veliki beli svet.«

Krek se nije bojao, da bi u demokratskoj državi moglo trajno da nadvlada bilo koje plemo. Imao je potpuno jasan nacrt: država da ima centralni parlament i dve komore, i da bude razdeljena na deset do dvanaest pokrajina; kulturni život da je decentralizuje, crkva da ima slobodan razvoj, a da vlada onaj, ko bude sposobniji. Naglasio je: »Tri načela moraju da nas vode u budućnost: jedan narod, jedan vladar, jedna država od Beljaka do Soluna te mnogo, mnogo slobode.«

I njegov nauk nije bila samo teorija. Bio je posve osvedečen, da nije dovoljno ako gledamo narod samo iz daleka i da ga zovemo k sebi samo lepim rečima, već da treba stupiti među narod, s njim živeti i trpeti, boriti se i raditi, brinuti se za nj svim sredstvima, da ostane veran sebi i svojoj zemlji.

A dr. Janez Ev. Krek imao je i jasne poglede na zadatke i ciljeve Sokolstva. Tako u jednom svom pismu iz 1906 godine, koje smo već objavili u celosti među ostalim veli: »Nepametno je da telovežbačkim društvima izbiramo nova imena i novu odoru. Budi-mo Sokoli (podvlači sam Krek); pravila i odelo i sve sokolsko! Čemu konkurenca? Ideju sokolsku, kakova je uzrasla među Slovenima, primamo celu, kakova jest!« — S. T.

* Dr. Janez Ev. Krek rodio se 27 novembra 1865 kod Sv. Gregora nad Sodražicom. Gimnaziju i teologiju svršio je u Ljubljani. Godine 1892 vratio se iz Beča kao doktor teologije, a 1895 postao je profesor teologije u Ljubljani. U slovenačkom javnom životu pripadala mu je važna uloga, te je bio pokrajinski i državni poslanik. Kao takav bio je među inicijatorima »majske deklaracije«. Odlikovao se je također i kao pisac-sociolog te kao organizator slovenačkog zadrugarstva.

** Policijski vlast iznimno je dozvolila Ljubljanskom Sokolu da je učestvovao na njegovom pogrebu u odorama i sa starom zastavom »Južnog Sokola«.

đinstva. Župu je zastupao brat Vlado Pongračić.
Moralan kao i materijalan uspeh nije izostao.

JAVNA VEŽBA U DEKANOVCU

Naše društvo održalo je svoju 11 javnu vežbu 25 septembra ove godine, koja je izvanredno uspeła, uz prisustvovanje bratskih susjednih Sokolskih četa Turčišće, Gardinovec i Podturen.

U 2¼ sata prošla je kroz Dekanovec povorka barjačom bratske čete Turčišće uz pratnju glazbe. Valja istaknuti, da su bile na samoj vežbi tri glazbe, i to duvalačka glazba Vatrogasnog društva Dekanovec, tamburaški zborovi iz Turčišća i Gardinovec. Javna vežba počela je u 4 sata posle podne s ovim rasporedom: Proslav brata Bosanca Matije, koji je završen državnim himnom. — Muška deca Dekanovec (30) — proste vežbe. — Članovi čete Gardinovec (11) — 3 proste vežbe. — Ženska deca Dekanovec (12) — vežba sa zastavicama. — Naraštaj četa Turčišće - Podturen (15) — proste vežbe. — Ženska deca Dekanovec (22) — vežba s vencima. — Naraštaj Podturen (10) — proste vežbe. — Muška deca Dekanovec (20) — skok u daljinu. — Članovi Dekanovec (8) — 3 vežbe s puškama. — Članovi Dekanovec (8) vežbe na preči. — Ženska deca Dekanovec (22) — seljančica-kolo.

Posle programa otpočela je narodna zabava s našim narodnim kolom. Narod se ne seća slave, koja bi bolje uspela od ove, pa se nadamo, da će Sokolstvo i ovde osvojiti srca naših mladića. Moralni uspeh bio je vrlo dobar, a materijalni za današnje prilike priličan.

SOKOLSKA ČETA REMETINEC

18 septembra o. g. održala je ova četa svoj drugi javni nastup sa sledećim rasporedom: 1) muška deca — župske vežbe (četa Beletinec); 2) članovi — proste vežbe (četa Podrute); 3) ženska deca — župske vežbe (Remetinec); 4) članovi — praške vežbe (četa Remetinec i Beletinec); 5) ženska deca — župske vežbe (Remetinec); 6) članovi — praške vežbe (Remetinec i Beletinec); 7) muška deca — vežbe sa zastavicama (Remetinec); 8) vežbe s puškama (četa Beletinec); 9) muška deca — proste vežbe uz pešmu (Remetinec) i 10) skakanje. Deca čete Remetinec prikazala su i jednu veselu igru. Nakon vežbe održana je pučka zabava. Vežbu je posetio vrlo veliki broj seljaštva pa je ista potpuno uspela u moralnom i materijalnom pogledu.

Župa Zagreb

SOKOLSKO NARODNO ZBOROVANJE SOKOLSKIH ČETA KRAJISKOG OKRUŽJA U VRGINMOSTU

Nakon vrlo uspešnih sokolskih zborovanja u Krapini, Novoj Gradiški i Velikoj Gorici održana je u nedelju dne 2 oktobra slična priredba u Vrginmostu za sve čete krajiskog okružja. Načelnstvo župe odlučilo je da tu priredbu održi u Vrginmostu, jer je dobro osećalo, da će to zborovanje uspeti i dati ovdašnjem pučanstvu i sokolskom članstvu novog poleta i snage za rad i borbu, koju onde vrši.

Nade nas nisu prevarile iako sve čete Sokol. društva Glima (oko 15 četa) nisu bile prisutne.

Zboru su prisustvovala društva: Petrinja, Vrginmost, Topusko i Lasinja, te čete: Bović, Čemernica, Prkos i Kirin, svega 8 jedinica. Tih 8 jedinica doveli su sa sobom preko 400 svojih pripadnika, koji su u dobrom raspoloženju, velikom slogom i s mnogo ljubavi izveli ceo raspored zborovanja. Najbrojnije bile su zastupane čete Bović i Kirin, koje sa svojim brojnim vežbačima, disciplinom i sokolskom svešću mogu da budu uzor i mnogim našim sokolskim društvima. Tako to mora da bude kada sve čete vode inteligentni i ambiciozni učitelji, te sokolski vaspitani predninci braća Nikoliš i Mitić. Sve su se čete dovezele kolima, koja su bila okićena državnim zastavicama i zastavicama, a u prvim kolima vijala se je velika četna zastava. Sve je veselo, peva se i smeje, znak da je narod srećan, što dolazi da pokaže uspehe svog dosadašnjeg sokolskog nastojanja. Bilo je četa koje su dolazile s 10 do 15 kola. Oko 9 sati počelo se je s natecanjima. Natecale su se čete: Bović, Prkos i Kirin. — Svaka s odeljenjem od 6 članova i to prema programu natecanja za čete u disciplinama: proste vežbe (s nastupom), trčanja na 100 i 1500 m, skok u dalj i bacanje kugle 7,25 kg. Rezultati natecanja: 1 Bović, II Kirin, III Prkos.

Najbolji rezultati pojedinih disciplina: Proste — 10 bodova (Pavlović J. — Bović), 100 m — 14,1 sek. (Pavlović Đ. — Bović), 1500 m — 5,337 min. (Ajdinović — Kirin). Skok u dalj — 4,46 m (Pavlović B. — Bović). Bacanje kugle — 8 m (Maričić D. — Kirin). Za vreme natecanja vršile su se na lepu uređenom vežbalištu probe za javnu vežbu, koje su sve dobro ispale, čime je već unapred bio osiguran uspeh javne vežbe.

Oko 13.50 sati sakupile su se sve

jedinice na vežbalištu, gde se je svrstala povorka, koja je brojila preko 400 Sokolova i Sokolice, što je bezuvetno krasan broj za prilike u kojem se nalazi pučanstvo ovoga kraja. Povorka je bila sastavljena po ovom redu: 1) tamburaši; 2) četne zastave; 3) starešinstvo župe, društava i četa; 4) članstvo sokolskih četa; 5) ženska deca; 6) muška deca; 7) članice u narodnoj nošnji; 8) članovi u vežbačkim odelima; 9) članovi u odori. — Išlo se je kroz mesto do sokolskog doma gde je društveni načelnik br. Samardžija pozdravio sve prisutne i tom zgodom komemorirao nedavno pokojnog brata starešinu dra. Čopa.

Istim putem vratila se je povorka, manifestirajući za Sokolstvo i narodno jedinstvo, na vežbalište pred načelnik četa, na koji se je prvi uspeo potstarešina domaćeg društva i zaželeo svima dobrodošlicu. Pročitao je ujedno telegrame Nj. V. Kraljeviću Petru, kao starešini Sokola i g. banu dr. Peroviću, kao zaštitniku i dobrotvoru Sokolstva. Celi zbor prima to uz bučni aplauz do znanja. Posle njega izrekao je lep govor starešina Sokolskog društva Petrinje, brat dr. Nemeć, u kojemu je naglasio da naše Sokolstvo nije ničija svojina — da ono nije partijsko, nije versko, već je ono narodno, jugoslovensko. Pljesku nije gotovo bilo ni kraja. Kao zadnji govornik bio je brat Milan Janković, načelnik župe, koji je u svom kratkom i stvarnom govoru potsetio sve prisutne na važnost ovakvih češćih priredaba, kako bi selo samo, a i mi osetili vlastitu snagu i moć. Potiče sve na red i rad, naročito pozdravlja saradnju učiteljstva i Sokolstva i kliče srećnoj Jugoslaviji kada se nađu u potpunju saradnju — škola, selo i Sokolstvo. Ovim je bio zbor zaključen i prelazi se odmah na javnu vežbu, čiji je program bio sledeći:

1) Vežbe s vencima — ženska deca (Vrginmost); 2) župske proste vežbe — muška deca (Vrginmost, Bović, Kirin); 3) raznolikosti — m. deca (Kirin); 4) vežbe s puškama — m. deca (Bović); 5) proste vežbe (praške) — članovi (Vrginmost); 6) skupine — m. deca (Bović, Kirin); 7) proste vežbe za čete (praške) (Bović, Kirin, Prkos); 8) proste vežbe — članovi (Topusko); 9) natezanje užeta, bacanje kugle (Bović, Kirin); 10) utrka na točkama — članovi (Bović, Kirin); 11) simboličke proste — članovi (Topusko); 12) odbojka — članovi (Vrginmost, Bović).

Ceo program bio je odlično izveden, a razdragana publika nagradivala je vežbače spontanim pljeskom. Naročito treba da se spomene točka ženske i muške dece, koji su dokazali što

se može postići sistematskim radom s našim seoskim detetom. Vežbe s vencima ženske dece, te proste i skupine muške dece upravo su frapirale publiku s točnom izvedbom. Ne možemo, a da ne pohvalimo rad sestara prednajača (Tončić, Durman) i braće prednajača Mitić i Nikoliš, a osobito sestre načelnice Zorke iz Vrginmosta. Svega je nastupilo preko 250 vežbača i vežbačica svih kategorija. S mnogo volje nastupilo je Sokolsko društvo Topusko, koje je opet proradilo. Odbojka svršila je pobedom Vrginmosta 2 : 0.

Posle vežbe razvilo se je narodno veselje, koje je potrajalo do odlaska četa, a deca su bila otpremljena kućama odmah, a članstvo čim se je počeo hvatati prvi mrak.

Organizaciju priredbe vodio je br. Mitić Dimitrije, načelnik čete Kirin, član TO župe, svršeni savezni kurzišta, a pomagali su mu svi načelnici i načelnice društava i četa sa svojim prednajačima. Povorku je vodio načelnik krajiskog okružja brat Stinđl A.

Od župe sudelovali su kod priredbe braća: Milan Janković, načelnik župe i Stanko Tončić, član TO župe. — Sokolsko društvo Petrinja sudelovalo je s malom delegacijom na čelu sa starešinom dr. Nemećem. Topusko je došlo sa svojim starešinom, a Lasinja s načelnikom br. Žiljakom.

Veseli nas, što je i ovaj zbor svršio tako uspešno i što smo dokazali potpunu pobedu naše sokolske misli u ovom kraju. Marljivo učiteljstvo je potpuno sokolski vaspitano i to nam je najbolja garancija za daljni napredak i konačni uspeh.

SOKOLSKO DRUŠTVO JASENOVAC

Sokolsko društvo Jasenovac održalo je dne 2 oktobra javnu svoju javnu vežbu. To agilno društvo učinilo je sve da ta priredba uspe što bolje. Ma da nisu bili pomagani ni od kojeg susjednog društva već samo vrednom i agilnom četom Crkveni Bok, te Sokol. društvom Zagreb IV i Samobor, uspeh je bio izvan svakog očekivanja, što je zasluga marljive načelnice sestre Smilje Sagrač. U 11 sati bio je doček gostiju na stanici — odakle se zajednički pošlo u mesto. Posle obeda priredili su domaći gostima ugodnu vožnju Savom i Unom, koja je ostala svima u najlepšoj uspomeni. Nakon toga krenuli su svi na lepo vežbalište, koje je za tu priredbu Sokolskom društvu ustupila crkvena općina. Sam program javne vežbe bio je velik, a otpočeo je lepim i stvarnim govorom brata starešine dr. Madirace. Od samog programa naroči-

to treba spomenuti posebne točke sokolske dece društva Jasenovac: »Tamo daleko« i »Rukovet« po jugoslovenskim narodnim motivima od brata M. Jankovića. Te točke bile su uvečbane i odvečbane s toliko elegancije te razumevanja naših narodnih pesama da su zadivili sve prisutne, koji su ih burnim pljeskom nagradili. Osim toga bile su vrlo dobre vežbe članica na ručama (Jasenovac — Zagreb IV — Samobor) kao i župske proste vežbe. Odličan je bio nastup članova Sokolske čete Crkveni Bok s praškim vežbama. Ta vredna četa obećaje vrlo mnogo. Najveći uspeh počinje sa članice Zagreb IV, koje su izvele, poznatom elegancijom i savršenošću teški i odlični sastav br. M. Jankovića »Novi smjerovi«. — Time je zaključena javna vežba posle koje je nastavljen vesela i ugodna zabava.

SOKOLSKA ČETA MAŠIĆ —

Treća javna vežba 2 oktobra 1932

Sokolska četa Mašić priredila je 2 oktobra o. g. svoju treću javnu vežbu u crkvenoj porti u Mašiću. Sudelovala su seoske čete: Medari-Trnava, St. Petrovo Selo i Gredani, te društva: Okučani i matično društvo Nova Gradiška s fanfarom.

Starešina čete Mašić brat Avram Lasković pozdravio je braću i sestre, a zatim je izvedena javna vežba s ovim rasporedom: 1) Proste vežbe — m. i ž. deca Mašić i Okučani; 2) župske proste vežbe — članovi i članice Nova Gradiška; 3) proste vežbe — članovi i članice Mašić; 4) Vežbe na preči — članovi Nova Gradiška; 5) praške proste vežbe — članovi četa: Mašić, Medari-Trnava, St. Petrovo Selo i Gredani; 6) vežbe s veslima — članovi i članice Mašić; 7) praške proste vežbe — članovi Nova Gradiška.

Na ovoj javnoj vežbi našli su se opet na okupu braća i sestre iz bližih društava i četa, da zajednički i uzajamnim sokolskim radom pokažu svoju snagu i bratsku solidarnost. Posle javne vežbe, koja je bila dobro posećena, nastavljeno je s narodnom zabavom. — Đ. V.

Prodaje se nova pozornica za lutke

Sokolsko društvo Studenci pri Mariboru prodaje svoju novu, potpuno opremljenu pozornicu za lutke sa svim priborom za električno osvetljavanje i potrebnim lutkama (28 komada). — Interesenti neka se obrate za uslove pomenutom društvu.

JOSIP HAFNER LJUBLJANA
PRISOJNA ULICA 5 (TABOR) — Sokolske zastave po propisima SKJ po originalnim nacrtima — Umetnički rad — Duboko snižene cene! — Tražite neobavezno oferte i reference!

Oglašujte u »Sokolskom glasniku«!

RUDE IN KOVINE
D. D.
LJUBLJANA, MASARYKOVA CESTA 15

Naslov za brzojavke: Rude
Telefon interurban št. 2827

En gros:
svinec, cink, cin, aluminij, baker, cinkova pločevina, svinčena pločevina, pocinkana železna pločevina, cinkovo belico (izdelek Cinkarne, d. d., Celje), barve, žveplenokisla glina, aluminijev hidrad, bakrena galica, cinkov prah, katran, stara kovine, kovinasti ostanki, rude vseh vrst

industrija športskih proizvoda

M. DRUCKER
ZAGREB, ILICA 39
BEOGRAD, KNEZ MIHAJLOVA 35
(Pasaž Akademije Nauka)

Lakoatletika! — Odbojka!
Celokupna oprema za sve športove

ŠIRITE SOKOLSKU !! ŠTAMPU: !!!

„SOKOLSKI GLASNIK“
„SOKO“, „SOKOLIĆ“ i
„NAŠU RADOST“

KLIŠEJE
vseh vrst fotografijah ali risbah iz vrst suje najsolidnije

KLIŠARNA ST-DEU
LJUBLJANA-BALMATINGOVAŠ

Iv. Brunčič
pleskar in ličar

se topla priporoča vsem cenj. naročnikom. — Delo solidno! — Cene zmerni!

TELEFON št. 3476
Ljubljana
Kolodvorska ulica 23

JUGOSLOVENSKA SOKOLSKA MATICA U LJUBLJANI

REGISTROVANA ZADRUGA S OGRANIČENIM JAMSTVOM

opskrbljuje u smislu člana 2. svojih pravila sve sokolske organizacije u zemlji sa svim potrebštinama, koje su potrebne za izvajanje programa i za postignuće ciljeva našeg Sokolstva. Izdaje i raspacava tiskanice, knjige i brošure sokolsko-programatskog, uzgojnog i propagandističnog sadržaja, plakate, diplome, značke, legitimacije i muzikalije. Komisijska prodaja odora sviju kategorija

NASLOV: JUGOSLOVENSKA SOKOLSKA MATICA, LJUBLJANA, NARODNI DOM
TELEFON BROJ 25-43. — POŠTANSKO ČEKOVNI RAČUN LJUBLJANA: 13.931
ZAHTEVAJTE CENIK

INDUSTRIJA SOKOLSKIH POTREPŠTINA

Branko Palčić Zagreb, Kraljice Marije 6

Dobavljač Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije
Brzojavni naslov: „Trikotaža“ Zagreb ★ Telefon interurban 26-77

Izradjuem sve vrste sokolskih potreština za javni i izletni nastup svih kategorija našega članstva i to tačno prema propisu Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije. Slike u originalnim bojama propisnih odijela nalaze se u knjizi „Organizacija Saveza SKJ“. — Zajtjevatje cjenike i prospekte. — Cijene vrlo unjerene, a za točnu i solidnu izradbu jamčim.

ORAZEM. RIBNICAPOL.

J O R

Izradjuemo propisne medicinske lopte:
za članstvo:
iz najbolje kože Din 495—
iz impregniranog platna „ 415—

za članice i naraštaj:
iz najbolje kože Din 405—
iz impregniranog platna „ 330—